Írta: Oláh János József
2008. július 08. kedd, 17:42 -

Tízéves a Magyar Koalíció Pártja

Dunaszerdahelyen ünnepelte a Magyar Koalíció Pártja (MKP) fennállásának tizedik évfordulóját. Ennek kapcsán **Csáky Pállal**, az MKP elnökével beszélgettünk

Hogyan emlékezik a felvidéki magyarok pártjainak egységes szervezetté alakulására?

- A történelemkönyvekben az áll, hogy 1989-ben mi, magyarok hoztuk létre Szlovákiában az első szabad, nem kommunista politikai szervezetet, a Független Magyar Kezdeményezést. Ez november 18-án történt, egy nappal a Nyilvánosság az Erőszak Ellen nevű szlovák politikai mozgalom megalakulása előtt. 1990 elején, mikor láttam, hogy a szervezet liberális irányba megy el, alapítója lettem egy másik pártnak is, a Magyar Kereszténydemokrata Mozgalomnak. 1990-ben, némiképp megrészegülve a ránk szakadt szabadságtól, a politikai sokszínűség útjára léptünk. Az első szabad választáson, 1990-ben bejutottunk a szlovák parlamentbe csakúgy, mint a prágai Szövetségi Gyűlésbe. Aktívan hozzájárultunk az ország demokratizálásához, az egypártrendszer leépítéséhez. Soha nem járultunk hozzá a parlament egyetlen alkotmányellenes döntéséhez sem.

- Csehszlovákia megszűnése milyen hatással volt a magyar nemzetiségre? Mindig a jó oldalon álltak?

- 1992-ben nem támogattuk aktívan Csehszlovákia megszűnését, mivel úgy gondoltuk, egyetlen politikus sem kapott erre felhatalmazást a választások alkalmával. Elismertük azonban, hogy az utódállamok alkotmányos úton jöttek létre, Szlovákia lojális, törvénytisztelő állampolgáraivá váltunk. Sajnáltuk, hogy az új szlovák alkotmány nem biztosít kellő jogköröket a kisebbségi közösségeknek, s úgy láttuk, hogy a demokratikus intézményrendszer függetlenségének garanciája sem jól megoldott az 1992-ben elfogadott alkotmányban. Az idő minket igazolt, az Európai Unióba való belépés előtt két alkalommal is alkotmányt kellett módosítani. 1992 történései még egy jelentős tapasztalattal bírnak számunkra. Akkor feszültünk egymásnak utoljára különböző pártokban a választások előtt, akkor kellett megtanulnunk - remélem végérvényesen -, hogy csak együtt lehetünk hatékonyak, a belső konfliktusok csak gyöngítenek bennünket. Akkor mondtuk ki nagyon sokan, hogy soha többet nem kívánunk egymás ellen küzdeni egyetlen választás alkalmával sem.

- Milyen eltéréseket fedez fel a 90-es évek kormányai és a mostani kormány intézkedései között?

- Szlovákia egy fiatal ország, nem rendelkezik kellő államigazgatási tapasztalattal. Itt tizennyolc éve civilizációs küzdelem folyik, a társadalom, az értelmiségiek és a politikusok egy része euróatlanti integrációt akar, elfogadni a civilizált Európa játékszabályait, a társadalom másik része pedig egy tisztázatlan, némi moszkvai, szláv kötődésű romantikával sehova se vezető utat szeretne követni. 1994 és 98 között nem maradt más számunkra, mint az akkori kormány legkeményebb ellenzékévé válni, s védeni jogainkat körömszakadtáig. Ez a küzdelem nem zárult le, mert 2006-ban megint egy olyan kormánykoalíció került hatalomra, amely fogékonyabb a magyarellenesség, szlávközösség eszméire, és ez a kormánykoalíció ismét problémákat okoz, nem csak nekünk, de az egész országnak is.

- Milyen célkitűzései vannak az MKP-nak?

- Fel kell készülnünk három választásra. A legfontosabbak a megyei választások. Nyolc

szlovákiai megyéből ötben vagyunk érdekeltek. Arra törekszünk, hogy pozíciónkat megtartsuk, esetleg erősítsük, ami nem lesz egyszerű, hiszen az MKP most ellenzékben van, és így sokkal nehezebb. Számunkra magyarságunk, nyelvünk, kultúránk, szülőföldünk érték. Kincs, ami gazdaggá és egyedivé tesz bennünket. Mi magyarként akarjuk gazdagítani a sokszínű szlovákiai és a még sokszínűbb európai társadalmat is. Felvállaljuk a mezőgazdászok, a kis- és középvállalkozók érdekeinek megjelenítését. Felvállaljuk az önkormányzatok és a civil szféra problémáinak megoldását, kezelését. Felvállaljuk a demokrácia értékeinek védelmét, s egyedüliként a szlovákiai pártok közül az emberi és kisebbségi jogok képviseletét is.
- Vannak kulturális vagy területi autonómiatörekvései az MKP-nak?
- Természetesen. Ez mindig benne volt, és benne is lesz a programunkban. A párt programjában vannak olyan pontok, amelyek már megvalósultak és olyanok is, amiket még nem tudtunk elérni. Mi ebben az országban nem a más kenyerét esszük, mi nem kolonc vagyunk mások nyakán. Mi öntudatos, szabad polgárok vagyunk, képesek arra, hogy megfogalmazzuk, mi a helyes és mi a jó nekünk, s visszautasítunk minden bántást, jöjjön az akár Zsolna, akár Pozsony irányából. Vannak viszont olyan célkitűzéseink, amikben semmit, vagy csak nagyon szerény eredményeket tudtunk elérni. A magyar oktatásért tovább fogunk küzdeni.
- A magyar iskolákról és az oktatásról elég sok rossz hírt kapunk. Milyen helyzetben van a magyar oktatás a Felvidéken?
- A nagyon fontos oktatási minisztérium az ultranacionalista Szlovák Nemzeti Párt irányítása alatt működik. A miniszter is és a minisztériumi vezetők is azon törik a fejüket, hogyan tudnának ártani nekünk. Ármánykodnak azért, hogy korlátozzák jogainkat, rontsák iskoláink helyzetét. Sok az ilyen kezdeményezés, de szerencsére nem mindegyik válik valósággá. Elfogadott a szlovák parlament egy olyan oktatási törvényt, ami nagyon problematikus a magyar iskolák számára. 350 magyar iskola van az országban, ebben az elemi, közép- és felső- oktatási intézményeket értem, mi ezeknek szeretnénk bővíteni a lehetőségeiket, de ez nem egyszerű, hiszen a demográfiai adatok - ugyanúgy mint a kormány - ellenünk vannak.
- Beszéljünk a két ország közötti viszonyról. Mi a véleménye a Gyurcsány-Ficó viaskodásról?
- A régi magyar mondás köszön vissza a török átokról, amely a rossz szomszédságról fogalmazódott meg. Úgy gondolom, hogy a mindenkori magyar kormánynak kötelessége odafigyelni a határokon túli magyarokra, és felvállalni az ő problémáikat, ugyanakkor ebben a helyzetben a szlovák kormány politikája tehető felelőssé a viszonyrendszer megromlásáért.
- A Gyurcsány-kormányról nem nagyon lehet elmondani, hogy az elszakított magyarok ügyét a szívén viselné.
- Mi korrekt viszonyra törekszünk a mindenkori magyar kormánnyal, a mi hozzáállásunk alapja a magyar alkotmány, amely kimondja, hogy a köztársasági elnök úr, az Országgyűlés házelnöke, a parlamenti pártok és a kormány kötelessége jó kapcsolatot létesíteni a határon túli közösségekkel, és felkarolni a sorsukat. Sajnos a kormány részéről valóban akadtak olyan hibák, amiknek nem kellett volna megtörténniük, ilyen volt a kettős állampolgárságról szóló népszavazás is. Ezek az események nagyon megterhelték a viszonyunkat, ez azért okoz problémát a határon túliaknak, mert lelki büszkeségük, önérzetük, önbecsülésük megtartását veszélyezteti.

Oláh János József